

Teknisten aineiden opettajat – TAO ry.
Läroförbundet för tekniska ämnen
Association of Technology Teachers

Kannanotto käsityön opetusjärjestelyihin

10.4.2016

Käsityöoppiaine uudistuu merkittävästi syksystä 2016 alkaen. Käyttöön otettavat opetussuunnitelmat määrittelevät käsityön sisällöltään laaja-alaiseksi ja monimateriaaliseksi oppiaineeksi, jossa toteutetaan käsityöilmaisuuksiin, muotoiluun ja teknologiaan perustuvaa toimintaa. Käsityössä oppilasta ohjataan kokonaisen käsityöprosessin hallintaan. Tähän kuuluvat tuotteen tai teoksen itsenäinen tai yhteisöllinen suunnittelu, valmistus ja arviointi.

Käsityön sisällöt ovat uudistuneet. Perinteisesti käsityö on jaettu teknisen työn ja tekstiilityön oppisisältöihin. Uudessa opetussuunnitelmassa nämä ovat työtapoja, eivät sisältöjä. Esimerkiksi vuosiluokilla 3-6 käsityön sisällöt ovat ideointi, suunnittelu, kokeilu, tekeminen, soveltaminen sekä dokumentointi ja arviointi. Opetussuunnitelman mukaan oppilas opiskelee kaikilla työtavoilla kaikkia käsityön sisältöjä. Opetuksessa painotetaan oppilaiden erilaisia kiinnostuksen kohteita ja korostetaan yhteisöllistä toimintaa.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa tavoitteita ja sisältöjä tarkennetaan sekä sovitetaan paikalliseen tuntijakoon sekä opetuksen painopistealueisiin. Paikallisesti päätetään myös, miten käsityön opetus järjestetään kaikilla käsityön työtavoilla.

Käsityön opetuksen järjestämiseen ei ole yhtä ainoaa mallia, vaan sen opetusta on mahdollista toteuttaa eri tavoin. Perusteet eivät edellytä tasajakoa työtapojen välillä. Oppilaiden kiinnostuksen kohteita voidaan painottaa esimerkiksi töiden aiheiden valinnalla sekä materiaali-rajauksilla eikä tämä edellytä perinteistä valintaa teknisen työn ja tekstiilityön välillä. Oppilas voi opiskella opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti siten, että hän opiskelee vuosiluokkakokonaisuuden (1-2, 3-6 ja 7-9) aikana kaikkia käsityön sisältöjä tutustuen kaikkiin työtavoihin, mutta myös painottaa opinnoissaan haluamiaan työtapoja.

Kuntien erilaiset tuntijakopäätökset vaikuttavat siihen, kuinka paljon oppilas opiskelee käsityötä. Riskinä on, että opetusjärjestelyissä kiinnitetään huomiota vain tasamääriin erilaisia työtapoja ja oppilaan etu unohtuu. Oppilaalle mielekkäässä käsityössä hänen mielenkiinnon kohteita otetaan huomioon ja hän saavuttaa riittävät taidolliset ja tiedolliset valmiudet jatko-opintojen, työelämän ja arjen taitojen näkökulmasta.

Kunnan, opetuksen järjestäjän ja koulun tehtävänä on myös tulevaisuudessa taata jokaiselle oppilaalle yhdenvertainen mahdollisuus saada ammattitaitoista, turvallista ja opetussuunnitelman perusteiden mukaista käsityön opetusta. Opetussuunnitelman toteutus vaatii suunnittelua. Kunta- ja koulukohtainen tuntikehys, sekä erilaiset opetustilojen sijaintiin liittyvät järjestelyt asettavat omat erityishaasteensa käsityön opetuksen järjestämiseksi. Opettajille tulee varata riittävästi aika-, materiaali- ja osaamisresurssia opetussisältöjen ja opettajien välisen yhteistyön suunnittelemiseen.

Jussi Karjalainen
puheenjohtaja